TEISINGUMO TEISMO (penktoji kolegija) SPRENDIMAS

2004 m. gruodžio 15 d. *

Byloje C-272/03

dėl *Bundesfinanzhof* (Vokietija) 2003 m. gegužės 13 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2003 m. birželio 24 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Hauptzollamt Neubrandenburg

prieš

Jens Christian Siig, vykdančio veiklą *„Internationale Transport" Export-Import* vardu,

TEISINGUMO TEISMAS (penktoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai C. Gulmann ir R. Schintgen (pranešėjas),

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas A. Tizzano,
kancleris R. Grass,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs rašytines pastabas, pateiktas:

— Jens Christian Siig, atstovaujamo *Rechtsanwalt* F. Bähring,

— Italijos vyriausybės, atstovaujamos J. M. Braguglia, padedant *avvocato dello Stato* G. de Bellis,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos J. C. Schieferer,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas (OL L 253, p. 1,

toliau – įgyvendinimo reglamentas), 670 straipsnio p punkto ir 718 straipsnio 3 dalies d punkto išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas byloje tarp J. C. Siig, vykdančio veiklą „*Internationale Transport" Export-Import* (toliau – J. C. Siig) vardu, ir Neubrandenburgo teritorinės muitinės (*Hauptzollamt Neubrandenburg*, toliau – *Hauptzollamt*) dėl importo muitų bei importo pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) išieškojimo.

Teisinis pagrindas

3 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (OL L 302, p. 1, toliau – muitinės kodeksas), 137 straipsnis nurodo:

„Įforminus laikinojo įvežimo procedūrą Bendrijos muitų teritorijoje leidžiama, netaikant prekybos politikos priemonių, naudoti visai ar iš dalies importo muitais neapmokestintas ne Bendrijos prekes, kurias numatyta reeksportuoti niekaip jų nepakeitus, išskyrus normalų prekių nusidėvėjimą dėl įprastinio jų naudojimo."

4 Muitinės kodekso 141 straipsnis išdėstytas taip:

„Laikinojo įvežimo procedūros taikymo visai neapmokestinant importo muitais atvejai ir specialios sąlygos nustatomi taikant Komiteto procedūrą."

5 Muitinės kodekso 204 straipsnio 1 dalis nurodo:

„Importo skola muitinei atsiranda:

a) neįvykdžius bent vienos iš prievolių, susijusių su importo muitais apmokestinamų prekių laikinuoju saugojimu arba su joms įformintos muitinės procedūros taikymu;

arba

b) nesilaikant reikalavimų, kurių privaloma laikytis įforminant prekėms atitinkamą procedūrą arba taikant joms sumažintą arba nulinę importo muito normą dėl prekių galutinio vartojimo,

203 straipsnyje nenurodytais atvejais, išskyrus, kai nustatyta, kad minėti pažeidimai neturi esminės įtakos tinkamam laikinojo prekių saugojimo arba atitinkamos muitinės procedūros taikymui.“

6 Pagal muitinės kodekso 239 straipsnio 1 dalį:

„Importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti susidarius 236, 237 ir 238 straipsniuose nenurodytoms padėtims:

— nustatytinoms taikant Komiteto procedūrą,

— sąlygotoms aplinkybių, kuriomis suinteresuotojo asmens veiksmuose nematyti apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Padėtys, kurioms susidarius gali būti taikoma ši nuostata, ir procedūros, kurios turi būti taikomos tokiais atvejais, nustatomos taikant Komiteto procedūrą. Muito grąžinimui arba atsisakymui jį išieškoti gali būti nustatomos ir specialios sąlygos.“

7 Įgyvendinimo reglamento 670 straipsnis nurodo:

„Šiame skyriuje

<...>

e) *komercinis naudojimas* – transporto priemonių naudojimas keleiviams vežti už atlygį arba pramoninis ar komercinis prekių gabenimas už atlygį arba be jo;

<...>

p) *vidaus vežimas* – asmenų ar prekių, įsodintų ar pakrautų Bendrijos muitų teritorijoje, vežimas ar gabenimas vėliau juos išlaipinant arba iškraunant toje teritorijoje esančioje vietoje."

8 Įgyvendinimo reglamento 718 straipsnis numato:

„1. Laikinojo įvežimo procedūra taikoma kelių transporto priemonėms, skirtoms naudoti komerciniais tikslais.

2. Šiame straipsnyje transporto priemonės – tai visos kelių transporto priemonės ir visos priekabos, kurios gali būti prikabinamos prie tokių transporto priemonių.

3. Nepažeidžiant šio straipsnio 4 dalies, įvežimas taikant laikinojo įvežimo procedūrą, nurodytą 1 dalyje, atliekamas su sąlyga, jei transporto priemonės:

<...>

d) naudojamos išimtinai vežimui, kuris prasideda ar baigiasi už Bendrijos muitų teritorijos ribų.

<...>

5. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos transporto priemonės gali likti Bendrijos muitų teritorijoje laikantis 3 dalyje nurodytų sąlygų tiek laiko, kiek reikia norint atlikti operacijas, dėl kurių prašoma jas laikinai įvežti, pvz., vežimą, keleivių paėmimą ir išlaipinimą, prekių pakrovimą ir iškrovimą, transporto priemonės techninį aptarnavimą.

<...>

7. Nukrypstant nuo 3 dalies:

<...>

c) transporto priemonės, skirtos naudoti komerciniais tikslais, gali būti naudojamos vidaus vežimams, jeigu tai numato transporto srities nuostatos, ypač tos, kurios susijusios su įvežimu ir operacijomis."

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

9 Individualią transporto priemonių įmonę Lenkijoje valdantis J. C. Siig turi tris kelių vilkikus. 2000 m. gegužės 25 d. Federalinė susisiekimo, statybos ir būsto ministerija (*Bundesministerium für Verkehr, Bau- und Wohnungswesen*) išdavė jam leidimą tarptautiniam prekių gabenimui tarp Vokietijos ir Lenkijos bei tranzitui per Vokietijos teritoriją Lenkijos valstybinį registracijos numerį GWN 3247 turinčiu vilkiku. Šiame leidime buvo nurodyta: įsigaliojimo data 2000 m. birželio 4 d.; iškrovimo vieta Viborgas, Danija; grįžimo data 2000 m. birželio 6 d.; ir iškrovimo valstybė Lenkija.

10 2000 m. birželio 4 d. šis vilkikas ir Lenkijos valstybinį registracijos numerį VB 4064 turinti puspriekabė buvo įvežti į Bendrijos muitų teritoriją. Gabenamos prekės buvo skirtos Danijoje įsisteigusiam pirkėjui. Kai prekės buvo iškrautos, 2000 m. birželio 6 d. Flensburge (Vokietija) puspriekabė buvo pakrauta Varšuvoje (Lenkija) įsteigtai įmonei skirtų prekių. 2000 m. birželio 7 d. puspriekabė buvo saugoma bendrovės *Agroservice* Penkun (Vokietija) aikštelėje, o Lenkijos valstybinį registracijos numerį GWN 3247 turintis vilkikas iš Bendrijos muitų teritorijos Lenkijos kryptimi išvyko be jos. 2000 m. birželio 8 d. į Bendrijos teritoriją buvo įvežtas kitas Lenkijos valstybinį registracijos numerį SML 3525 turintis vilkikas. Jis prisikabino nagrinėjamą puspriekabę ir 2000 m. birželio 9 d. per Eberswalde (Vokietija) teritorinę muitinę atgabeno į Varšuvą, kur 2000 m. birželio 12 d. ji buvo pristatyta gavėjui.

11 Remdamasi valstybinį registracijos numerį GWN 3247 turinčio vilkiko vertės apskaičiavimu, 2000 m. rugpjūčio 18 d. pranešime apie apmokestinimą *Hauptzollamt* iš J. C. Siig pareikalavo 2 240 DEM muitų bei 2 598,40 DEM importuojamų

prekių apyvartos mokesčio už tai, kad 2000 m. birželio 7 d. prekės buvo gabenamos per Vokietijos teritoriją. Kadangi J. C. Siig pateiktas skundas dėl šio pranešimo apie apmokestinimą buvo atmestas, jis pareiškė ieškinį *Finanzgericht* (Vokietija). Pastarasis jo ieškinį patenkino remdamasis tuo, kad J. C. Siig nepažeidė iš laikinojo įvežimo muitų procedūros, pagal kurią šis vilkikas ir puspriekabė kertant Bendrijos muitų teritorijos sieną buvo įforminti atskirai, kylančių prievolių.

12 *Finanzgericht* manymu, J. C. Siig nepažeidė įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punkto, nes vertinant minėtos veiklos teisėtumą, lemiamasis veiksnys yra prekių gabenimas, kuriam naudojama transporto priemonė. Iš tikrųjų pagal įgyvendinimo reglamento 670 straipsnio p punktą „vidaus vežimu" reikia laikyti prekių, pakrautų Bendrijos muitų teritorijoje, gabenimą, vėliau jas iškraunant toje teritorijoje esančioje vietoje. Todėl vilkikas buvo naudojamas kartu su puspriekabe, pirma, už Bendrijos muitų teritorijos ribų prasidėjusiam bei pasibaigusiam gabenimui ir, antra, šioje teritorijoje prasidėjusiam ir už jos ribų pasibaigusiam gabenimui. Faktas, kad puspriekabė dvi dienas buvo saugoma Penkun aikštelėje, tik laikinai nutraukė laikinojo įvežimo procedūrą.

13 Dėl šio sprendimo *Hauptzollamt* pareiškė ieškinį dėl „peržiūrėjimo" teigdama, kad, priešingai nei tvirtina *Finanzgericht,* lemiamasis veiksnys nėra galutinis prekių atgabenimas, o konkreti naudojama transporto priemonė. Vilkiko iškrovimas nustatomas pagal jo specifinę konstrukciją: arba iškraunant puspriekabę, arba atkabinant kartu su joje esančiomis prekėmis. Vis dėlto šiuo atveju akivaizdu, kad

puspriekabės gabenimas buvo nutrauktas. Tačiau vilkikas buvo iškrautas Penkun, todėl jis buvo naudojamas pažeidžiant įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punktą.

14 Atsižvelgdamas į tai, kad norint išspręsti nagrinėjamą bylą būtinas įgyvendinimo reglamento išaiškinimas, *Bundesfinanzhof* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar susiję (įgyvendinimo) reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punktas ir 670 straipsnio p punktas turi būti aiškinami kaip draudžiantys už Bendrijos muitų teritorijos ribų įregistruotą kelių vilkiką naudoti puspriekabei gabenti iš Bendrijos muitų teritorijos viduje esančios vietos, kurioje ji buvo pakrauta prekių, į kitą Bendrijos muitų teritorijos viduje esančią vietą, kur buvo saugoma, kad ją būtų galima nugabenti kitu kelių vilkiku už Bendrijos muitų teritorijos ribų įsisteigusiam prekių gavėjui?"

Dėl prejudicinio klausimo

15 Siekiant atsakyti į pateiktą klausimą, pirmiausia reikia priminti, kad įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punktas yra 5 skyriaus „Laikinojo įvežimo procedūra" 3 skirsnio „Transporto priemonių laikinasis įvežimas" 1 poskirsnio „Laikinojo įvežimo procedūra, visai neapmokestinant importo muitais: taikymo sritis

ir sąlygos“ a punkte „Kelių transporto priemonės“, o 670 straipsnio p punktas yra to paties reglamento minėto 5 skyriaus 1 skirsnyje „Bendrosios nuostatos“.

16 Iš to išplaukia, kad įgyvendinimo reglamento 718 straipsnis to paties reglamento 670 straipsnio atžvilgiu turi būti laikomas specialiąja nuostata (*lex specialis*), todėl pirmoji nuostata turi pirmenybę antrosios atžvilgiu šios reglamentuojamais atvejais, t. y. taikant laikinojo įvežimo procedūrą, pagrindinėje byloje nagrinėjamai transporto priemonei.

17 Taip pat svarbu priminti, kad įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punktas numato, jog tam, kad kelių transporto priemonėms būtų taikoma laikinojo įvežimo procedūra, jos turi būti naudojamos išimtinai vežimui, kuris prasideda ar baigiasi už Bendrijos muitų teritorijos ribų.

18 Todėl akivaizdu, kad laikinojo įvežimo procedūros taikymas tiesiogiai priklauso nuo ginčijamos transporto priemonės atliekamos tinkamai nustatytos vežimo operacijos, t. y. vežimo, kurį sudaro Bendrijos muitų teritorijos išorinės sienos kirtimas minėta transporto priemone kartu su gabenamomis prekėmis arba vežamais žmonėmis.

19 Šį aiškinimą patvirtina įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 5 dalis, 722 straipsnio 2 dalis (ta dalimi, kuria ji susijusi su oro transporto priemonėmis) ir 723 straipsnio 2 dalis (ta dalimi, kuria ji susijusi su jūrų transporto priemonėmis), iš kurių matyti, kad laikinas transporto priemonės įvežimas suteikia tiek laiko, kiek reikia norint atlikti gabenimo operacijas, dėl kurių prašoma ją laikinai įvežti.

20 Iš to išplaukia, kad lemiamasis veiksnys yra pati vežimo operacija, kurią atlieka nagrinėjama transporto priemonė, o ne galutinė gabenamų prekių arba vežamų asmenų pristatymo vieta.

21 Vis dėlto akivaizdu, jog, kaip teigia Komisija, iš įgyvendinimo reglamento 670 straipsnio p punkto sąvokos „vidaus vežimas" išplaukia, kad, naudojant transporto priemonę, gabenamų prekių arba vežamų asmenų galutinė pristatymo vieta yra lemiamasis veiksnys sprendžiant, ar tai buvo vidaus vežimas; tačiau tokiai transporto priemonei taikant laikinąją įvežimo procedūrą lemiamuoju veiksniu lieka, kaip jau išplaukė iš įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punkto, nagrinėjamos transporto priemonės vykdomas gabenimas kertant sieną.

22 Šiuo klausimu pažymėtina: kadangi laikinojo įvažiavimo leidimas suteikiamas vykdyti vežimo operaciją nustatyta transporto priemone, kuriai taikoma ši priemonė, nepakanka, kad minėta transporto priemonė važinėtų tik Bendrijos muitų teritorijoje. Ją vairuojantis asmuo privalo užtikrinti, kad vežamos prekės arba gabenami asmenys kirstų Bendrijos muitų teritorijos ribas ir neturi apsiriboti minėtų prekių arba asmenų pervežimu iki šios sienos.

23 Galiausiai konstatuotina, kad priešingas aiškinimas – nustatant, ar gabenamas krovinys, kuriam taikomas laikinasis įvežimas, yra gabenimas, kuris prasideda ar baigiasi už Bendrijos muitų teritorijos, – susijęs tik su aplinkybe, jog konkrečiu momentu nagrinėjama transporto priemone gabenama prekė kirto šios teritorijos

sieną atskirai nuo šios transporto priemonės, ir nepriklauso nuo to, ar šią sieną transporto priemonė ir gabenamos prekės kerta tuo pačiu metu, padarytų įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punktą neveiksmingą.

24 Iš tikrųjų niekas nedraudė vežėjui įvežti vilkiko pagal laikinojo įvežimo procedūrą ir naudoti jį išimtinai vykdant gabenimus Bendrijos muitų teritorijos viduje nuo to momento, kai užtikrinama, kad prasideda puspriekabių prikabinimas ir jų iškrovimas, arba jos yra skirtos ne Bendrijos teritorijai.

25 Tačiau pažymėtina, kad taikant muitinės kodekso 204 straipsnį jokia skola muitinei neatsiranda, jeigu nustatoma, kad kaltinamo deklaranto elgesys neturi esminės įtakos tinkamai taikyti nagrinėjamą muitinės procedūrą. Bet net ir tuo atveju, kai taikant šią nuostatą atsiranda skola muitinei, muitinės kodeksas 239 straipsnyje numato procedūrą, leidžiančią iš tokio deklaranto, koks yra šioje pagrindinėje byloje, tam tikromis sąlygomis atsisakyti išieškoti nagrinėjamus muitus arba juos grąžinti.

26 Iš to, kas išdėstyta, darytina išvada, kad įgyvendinimo reglamento 718 straipsnio 3 dalies d punktas ir 670 straipsnio p punktas turi būti aiškinami kaip draudžiantys už Bendrijos muitų teritorijos ribų įregistruotą kelių vilkiką naudoti puspriekabei gabenti iš Bendrijos muitų teritorijos viduje esančios vietos, kurioje ji buvo pakrauta prekių, į kitą Bendrijos muitų teritorijos viduje esančią vietą, kur buvo tik saugoma, kad ją būtų galima nugabenti kitu kelių vilkiku už Bendrijos muitų teritorijos ribų įsisteigusiam prekių gavėjui.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

27 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti pastarasis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (penktoji kolegija) nusprendžia:

1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, 718 straipsnio 3 dalies d punktas ir 670 straipsnio p punktas turi būti aiškinami kaip draudžiantys už Bendrijos muitų teritorijos ribų įregistruotą kelių vilkiką naudoti puspriekabei gabenti iš Bendrijos muitų teritorijos viduje esančios vietos, kurioje ji buvo pakrauta prekių, į kitą Bendrijos muitų teritorijos viduje esančią vietą, kur buvo tik saugoma, kad ją būtų galima nugabenti kitu kelių vilkiku už Bendrijos muitų teritorijos ribų įsisteigusiam prekių gavėjui.

Parašai.